

PROSJEKTPLAN

1-årig forprosjekt

Klyngesamarbeid Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR

Februar 2020
Stiklestad Nasjonale Kultursenter
Borghild Lundebø

Prosjektplan for 1-årig forprosjekt

Klyngesamarbeid *Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR*

MÅL OG RAMMER

Bakgrunn

Som et sentralt element i Nasjonaljubileet 2030 etableres det en klynge av aktører som har felles interesse av å relatere deler av sin historie til Olav Haraldsson/Olav den hellige. Det er gjennomført en 3-årig forstudie «Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR» som beskriver den faglige og verdimessige plattform som samarbeidet skal bygge på (vedlagt). Forstudien er utviklet i samarbeid med et stort antall aktører som er i ferd med å utvikle egne stedlige jubileer ulike år fram mot 2030.

Potensielle deltakere i klyngen

Tabellen nedenfor gir en oversikt over aktører som det har vært kontakt med i forstudien. Stedene angitt med spørsmålsteget er steder hvor medvirkningssamtaler ikke er ferdig gjennomført. Tabellen er en foreløpig skisse og flere deltakere kan komme til underveis.

NASJONALT NETTVERK 2030

- tematisk og stedlig jubileumsfokus år for år fram til 2030

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Religiositet og riksbrennelse	Fra ting til Storting	Høvding-makt	Olav som lovgiver	Olavs reiser	Olavs slekt	Semisk historie	Fra Snorre til Ibsen	Olav i folkeminnet	Norge ett rike
10 ÅR IGEN I	KULTURMØTE OG ENDRING	FOLKE-STYRE	RESSURSER OG RIKEDOM	VERDIER I LØNVERKET	IDENTITET	SLEKT OG FAMILIE	TELJØRIGHET	FORTELLINGER OM NORGE	FOLKE-TRADISJON	FELLESSKAP
Srikkestad Nidaros Trysilslag	Hundøip Tolga Oppland Hedmark Møre	Bilsvandig Bilsvell Akershus Hattfjelldal? Regelen?	Tromsø Bjerkøy Trane Havstrand	Mozter Hordaland Sulding Sogn og Fj. Frosta	Nasjonalt stavnører jubileum	Sarpsborg Østfold	Sævielaget? Samisk museum?	Ibsenfesten? Telemark? Tromsø? Vestfold ?	Valdal Møre og Romsdal	Stiklestad Nidaros Hovdsholmen HELE NORGE
Programsamarbeid, kunnskapsdeling, folkefest og rom for lokale initiativ Samskaping regionale jubileumskomiteer og SNK/Nasjonaljubileet 2030										

FELLESSKAP

IDENTITET VERDIER ARV FORNYELSE

Formål med jubileumssamarbeidet

Formålet er å utvikle kunnskap og formidling, refleksjon og dialog under vignetten Nasjonaljubileet 2030 - NORGE I TUSEN ÅR. Derigjennom skal vi skape en landsomfattende jubileumsfeiring som knytter folk og steder i Norge tettere sammen. Samarbeidet skal bidra til at alle jubileumsstedene utvikler samfunnsnyttige, inkluderende og relevante jubileum. Vi ønsker å bruke historiske hendelser til å diskutere samtid og framtid, og på denne måten bidra til å skape refleksjon, relevans og sammenheng mellom de ulike stedene/landdelene. Dette innbefatter bevissthet om fellesskap,

forståelse av egen og andres historie og det å sette begrepet nasjonal identitet under lupen. Videre er det et viktig mål å utvikle felles opplevelser. Sammen står vi sterkere i å skape synlighet, gjennomføre felles forskning i det historiske grunnlaget, utveksle erfaringer og utvikle nye ideer for gode felles prosjekt. Målet er at alle som bor i Norge skal ønske å delta i jubileet. Målet er også at kunnskap, program og profilelement skal deles åpent med alle som etter hvert ønsker å være en del av jubileumsløpet utover i perioden.

Formål med forprosjektet

Formålet med forprosjektet er å utvikle rammeverk for klyngesamarbeidet, med intensjon om å etablere et hovedprosjekt med varighet fra 2021 til 2030. Ambisjonen er å inngå avtaler som regulerer rettigheter og forpliktelser i nettverket, utvikling av felles profilelement som synliggjør samarbeidet, gjennomføre årlige nettverkseminar for kunnskapsdeling og ideutvikling og planlegge et felles arrangement i 2030 hvor alle deltakerne i nettverket bidrar inn. Intensjonen er at alle deltakerne i nettverket deltar i alle årene fram til 2030, på et eller annet nivå.

Klyngens bidrag til realisering av nasjonale, regionale og lokale utviklingsplaner

Når det gjelder nasjonale planer er det særlig relevant å forholde seg til Stortingsmelding nr 8 (2018 – 2019) *Kulturens Kraft*. Denne beskriver som mål

1. Å ta vare på og formidle kulturarven
2. Skape relevans og representativitet
3. Legge til rette for tilgjengelighet og aktivt medborgerskap
4. Skape møteplasser og fellesskap
5. Bidra til fornyelse og omstilling
6. Bidra til internasjonal gjennomslagskraft og interkulturell forståelse

NOU 2013 4 : Kulturutredningen 2014 (kap 8.6) peker på hvordan økt globalisering skaper en økende interesse for lokal egenart og kultur. De siste tiårene har vi sett en oppblomstring av lokale festivaler, spel og kulturarrangement over hele landet. Dette fører ikke bare til økt verdiskaping, men styrker også lokal identitet og stedstilhørighet. Et fellestrekk ved disse arrangementene synes å være at de representerer måter å reflektere over og feire det lokale som tar opp i seg forståelser av det globale.

Når det gjelder forholdet til regionale og lokale utviklingsplaner må det beskrives av hver enkelt deltaker, men kulturutredningen 2014 beskriver generelt en forsterket interesse for lokal kultur som en kilde til økonomisk vekst, men også som en kilde til tilhørighet og identitet.

En slik tenkning utgjør i dag et rammeverk for mye av den offentlig finansierte kulturvirksomheten som finner sted på lokalt og regionalt nivå.

Når det gjelder internasjonale utviklingsplaner bør FN's bærekraftsmål legge føringer for arbeidet. Her vil nettverkets arbeid særlig være relevant i forhold til verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling og styrke innsatsen for å verne om og sikre verdens kultur- og naturarv.

Klyngens potensial for økt verdiskaping utløst gjennom samarbeid.

Samarbeidet i klyngen skal bidra til at de ulike jubileumsstedene utvikler samfunnsnyttige, inkluderende og relevante jubileum som bidrar til lokal verdiskaping ut over jubileumsperioden. Samarbeidet skal bidra til programutvikling som skaper økte interesse for publikum både lokalt,

regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Samarbeidet skal bidra til økt synlighet og bidra til etablering av samarbeidskonstellasjoner og programutvikling med potensiale til å utløse økte økonomiske ressurser for den enkelte.

Klyngesamarbeidet skal bidra til å utløse nye og bredere samarbeidskonstellasjoner og skape grunnlag for opplevelsesnæring og reiseliv. Tusen år med historie gir tusen nye historier å fortelle. Varigheten av jubileumssamarbeidet (2021 – 2030) skaper mulighet for å etablere en nasjonal reiselivssatsing som varer over flere år. Olavshistoriens internasjonale dimensjoner både når det gjelder vikinghistorie og pilegrimsperspektiv gjør at satsingen har potensiale ut over et nasjonalt marked.

Klyngesamarbeid Nasjonaljubileet 2030 vil gi hver region muligheter til å utnytte sin egen historie til verdiskaping og næringsutvikling lokalt og regionalt.

Erfaringer med pilotprosjekt for Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR

I 2019 ble det gjennomført et pilotsamarbeid mellom Olavsdagene i Sarpsborg og Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK) med grunnlag i jubileumsplattformen «Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR». Med utgangspunkt i Olavs Haraldssons giftermål med svenske prinsesse Astrid som fant sted i Sarpsborg i 1019, arrangerte Olavsdagene i Sarpsborg et 1000-årsjubileum i 2019 med tema ALLIANSER i fortidig, nåtidig og framtidig perspektiv. SNK og Olavsdagene i Sarpsborg samarbeidet om å gjenskape det historiske bryllupet, man gjorde felles historisk research og utviklet en forestilling som ble oppført både i Sarpsborg og på Stiklestad i 2019. Dette ble synliggjort som et felles prosjekt og som en oppstart av forberedelsene mot Nasjonaljubileet i 2030. Samarbeidet skapte nasjonal interesse gjennom innslag i NRK-produksjonen «Norge rundt».

Pilotprosjektet viste hvordan Sarpsborg og Olavsdagene brukte sin lokale historie knyttet til Olav og olavsarven inn i sin egen samtid til å befeste Sarpsborg som Olavs by – lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Historien har betydning som en stolt og samlende symbol for regionen, og Østfold fylkeskommune var en viktig økonomisk bidragsyter inn i pilotprosjektet. Olavsdagene 2019 ga regional betydning ved profilering av Østfold og posisjonering innen reiseliv, kulturarv og opplevelser. Gjennom samarbeid med regionale og nasjonale aktører, samarbeidspartnere og medarrangører bidro prosjektet til regionens omdømme og dens attraksjonskraft. Arrangementene og underprosjektene førte til økt verdiskaping og et grunnlag for prosjekter innen kreativ næring. Arrangementer og prosjekter i regi av Olavsdagene 2019 ble en grunn til at kunstnere kom til regionen, ble værende eller kom tilbake. Dette utvikler lokale kunst- og kulturmiljøer og gir næringsgrunnlag for ulike lokale aktører innen kulturarvaktivitet og kunstnerisk virksomhet. Kulturbaserte næringer fungerer som katalysatorer innen innovasjon og nyteknisk, og utløser vekstkraft mellom reiseliv og kulturproduksjoner.

For SNK var pilotprosjektet viktig for å utvikle ny kunnskap og formidling som handler om foranledningen til Olavs fall på Stiklestad. Dette vil være program som kan brukes ikke bare i 2019, men også i fremtiden. Det var også viktig for å synliggjøre og understreke olavsarvens nasjonale betydning og som en forberedelse mot Nasjonaljubileet 2030.

Pilotprosjektet viste konkret hvordan Klyngesamarbeid Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR kan gi verdiskaping for alle parter.

OMFANG OG AVGRENSNING

1-årig forprosjekt, oppstart 22.01 2020

Prosjekteiere: Jubileumssteder som ønsker å delta i klyngesamarbeidet og som bidrar med egenandel finansiering til forprosjektet.

Prosjektansvarlig: SNK v/direktør, Anne Marit Mevassvik

Prosjektleder: SNK v/prosjektleder 2030, Borghild Lundeby

Prosjektgruppe: prosjektleder Tore Hunds Rike, Nina Dons Hansen
prosjektleder Olavsdagene i Sarpsborg; Guro Elise Berg
prosjektleder Oppland /Hundorp: Mariann Bjelle

Det opprettes ikke en egen styringsgruppe for forprosjektet, Nasjonalt nettverksseminar i 2020 vil fungere som en møtepunkt og styringsverktøy for eierne av forprosjektet.

HOVEDAKTIVITETER

HA1.Klyngeutvikling

Hensikt

Hensikten med HA1 er å utvikle omforent rammeverk for klyngesamarbeidet. Dette skal bidra til å klargjøre forventninger, både når det gjelder hvilket ansvar man har til å bidra inn i fellesskapet og hvilke rettigheter som følger med. Viser til beskrivelse av formål med prosjektet under avsnitt «Mål og rammer».

Viktigste oppgaver

Beskrive formål og verdiskaping i nettverket
Avklare ansvar og rettigheter for deltakelse i nettverket
Utarbeide mal for samarbeidsavtaler for deltakerne i Hovedprosjektet.

Ønsket resultat

At deltakerne i nettverket har en positiv og realistisk forventning til hvordan nettverket kan bidra til egen måloppnåelse. At deltakerne ønsker å dele erfaringer og bidra med kunnskap. At deltakerne er stolte av å være en del av nettverket og bidrar aktivt til å løfte frem og synliggjøre nettverket og hverandre. At deltakerne ser nytte av å utvikle samarbeidsprosjekt både inn mot SNK og seg imellom.

HA2.Arbeidsmetodikk for å hente fram og gjennomføre samarbeidsprosjekter

Hensikt

Hensikten med HA2 er å gjøre deltakerne i nettverket bedre kjent med hverandre, inspirere til kunnskapsdeling og programsamarbeid. Videreutvikle forståelsen av det felles verdigrunnlag som er utarbeidet for jubileumsarbeidet.

Viktigste oppgaver

Arrangere nettverksseminar med erfaringsdeling, informasjonsutveksling og kunnskapspåfyll
Utvikle samarbeidsprosjekt mellom SNK og Hundorp 2021.
Ideutvikling felles prosjekt for hele nettverket «Den digitale olavskilden»

Resultat

At deltakerne får inspirasjon til eget arbeid og bidra til at jubileumsplattformens mål om kunnskapsdeling, refleksjon, relevans og inkludering gir seg utslag i konkret programskaping.

HA3.Arbeid med kommunikasjon og synliggjøring

Hensikt

Hensikten med HA3 er å utarbeide et profilelement på grunnlag prinsippskisse som er utarbeidet i forstudien Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR slik figuren viser. Profilelementet skal bidra til å synliggjøre og løfte fram hvert enkelt steds bidrag til den større helhetlige satsingen.

av

Viktigste oppgaver

Utvikling av felles profilelement
Utvikle regler for hvordan profilelementet kan brukes både av deltakere i nettverket og andre aktører.

Resultat

Et profilelement som kan benyttes sammen med egen logo av alle som ønsker å være en del av feiringen.

HA4.Eierskap og organisering av klyngen

Hensikt

Hensikten med HA4 er å utarbeide organiseringsform og finansieringsmodell for hovedprosjektet.

Viktigste oppgaver

Utrede ulike muligheter for økonomisk støtte til klyngedrift i ulike faser av hovedprosjektet.
Utarbeide prosjektplan for Hovedprosjektet

Resultat

Et velfungerende klyngesamarbeid med kapasitet og evne til å løfte fellesskapets interesser.
Et hovedprosjekt som alle deltakerne har lyst til å være med videre inn i.

BESLUTNINGSPUNKTER, OPPFØLGING OG MILEPÆLER

Framdrift

20. januar	Frist for innmelding av deltakelse og finansieringsmulighet
22. Januar	Styrebehandling SNK og Oppstart forprosjekt
Februar	Utarbeide avtaleverk for klynge samarbeidet (HA1)
Mars	Utarbeide felles profilelement (HA3)
19.-20.mars	Gjennomføre nettverkssamling i Trondheim (HA2) Presentasjon status HA1 og HA3
april– juni	Bearbeide planen etter innspill i nettverkssamlingen Utvikle innhold til arrangørnettsted
29.juli	Lansere arrangørnettsted www.norgeitusenår.no
Sept - okt	Utarbeide prosjektplan og finansieringsmodell hovedprosjekt (HA4)
november	Utsendelse av forslag til prosjektplan for hovedprosjekt til deltakere i nettverket

RISIKOANALYSE

Kritisk faktor	S	K	RF	Tiltak
Redsel for å miste egen identitet i samarbeidet	2	2	4	Da vi startet den 3-årige forstudien, var dette en reell problemstilling. Arbeidsmøtene i nettverket, diskusjonene om verdier og profil som alle har vært med på, samt pilotprosjektet i 2019 har bidratt til å synliggjøre hvordan samarbeidet tvert imot kan styrke egen identitet og løfte lokal stedlig programskaping.
Balanse mellom tillit og delekultur kontra konkurransefokus	2	2	4	Nettverksseminar hvor stedene møtes og blir kjent, bygger tillit. Steder langt fra hverandre jobber ikke mot det samme publikum slik som nabokommuner ofte gjør. Derfor er konkurransefokus lavere og deleviljen god.
Troverdighet og kapasitet i «lokomotiv-funksjonen», finansiering av fellesfunksjoner	4	5	20	Dette er en høyst reell problemstilling og en kritisk faktor. Alle deltakerne i nettverket peker på SNK som lokomotiv men staten har så langt ikke bidratt med midler inn i forberedelsesarbeidet.

Drøfting kritisk faktor.

Nasjonaljubileet 2030 handler om tusenårsfeiringen for dannelsen av Norge som rike. Det er en unik anledning til å skape et jubileum som inkluderer hele landet. Dette er det nødvendig å bruke tid på å bygge opp. Jubileumsgrepet NORGE I TUSEN ÅR er valgt med tanke på å utløse entusiasme og vilje til medvirkning fra mange steder i Norge. Forstudien og pilotprosjektet viser at dette har fungert. Det er imidlertid en kommunikasjonsmessig utfordring at 2030 er svært lenge til. Et tiltak for å motvirke denne utfordringen er at vi i presentasjon av jubileumsgrepet fokuserer tydeligere på de tidlige årene i løpet; i første omgang Hundorp 2021. Tanken er at sterk oppmerksomhet i tidlig fase vil bidra til kjennskap og interesse til hele satsingen, samt vilje fra sentrale og regionale aktører til å knytte seg til Nasjonaljubileet 2030 - NORGE I TUSEN ÅR med egne tilstøtende prosjekt

ØKONOMI

Forprosjektet vil gjennomføres med deltakerfinansiering og egeninnsats fra medvirkende aktører i klyngesamarbeidet. En del aktører har fortsatt sine bidrag til behandling i sine respektive styrer slik at det endelige finansieringsoppsettet ennå ikke er klart. SNK tar imidlertid økonomisk ansvar for igangsetting av prosjektet med utgangspunkt i de signaler om finansieringsvilje som har kommet så langt.

Vedlegg: Sluttrapport Forstudie Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR